

Comentariul operei Apus de soare de Barbu Stefanescu Delavrancea - prima parte

Activitatea literara a lui Delavrancea se desfasoara in ultimul deceniu al secolului al XIX-lea si primele doua decenii ale secolului al XX-lea.

A debutat cu volumul de nuvele Sultanica in 1885. I-au urmat alte volume de nuvele Trubadurul (1887), Parazitii (1893), Intre vis si viata (1893), Hagi Tudose - Tipuri si moravuri (1903).

Din 1909 s-a impus ca dramaturg mai ales prin trilogia Moldovei: Apus de soare (1909), Viforul (1910), Luceafarul (1910).

Cea mai insemnata opera dramatica este Apus de soare reprezentata in 1909. Piesa nu difera esential de proza lui Delavrancea cum observase, chiar de la inceput, I.L.Caragiale in foiletoanele sale din "Universul": "Un ochi deprins cu lucrarile de arta, chiar sa nu-l cunoasca pe Delavrancea, numai citind Apus de soare, fara sa-l vaza reprezentat trebuie indata sa gandeasca: a castigat desigur cultura romaneasca un eminent literat."

Intr-adevar, asa cum arata si titlul, drama lui Delavrancea este pictura in "afresco" a sfarsitului domniei marelui domnitor Stefan cel Mare, vazut ca un crepuscul grandios. Piesa in ce are mai durabil, e un tablou semanand prin vigoarea desenului cu operele maiestuoase in simplitatea liniilor si naivitatea concepiei ale pictorilor din epoca Renasterii.

Din decorul aproape fabulos, magistral evocat, se desprinde portretul lui Stefan cel Mare "leul Moldovei" in cateva gesturi caracteristice. Desi batran si bolnav, Stefan nu vrea sa moara inainte de a asigura viitorul tarii.

Il vedem in actul intai impartasindu-si in chip egal dragostea pentru copiii de casa printre care se afla Petru Rares si Oana, odrasle din osul domnesc, dar si fiicele vitejilor cazuti in lupta Stefan controleaza judecatile lui Bogdan, fiul sau, destinat ca urmas, si le accepta in totul, respectand atata autoritatea, cat si, mai ales spiritul dreptatii. In actul al II-lea Oana surprinde un complot al boierilor necredinciosi, paharnicul Ulea, stolnicul Dragan si jitnicerul Stavar, uneltind impotriva inscaunarii lui Bogdan. Stefan intors din ultima sa lupta cu polonii cu rana la picior agravata hotaraste sa grabeasca inscaunarea lui Bogdan.

Conflictul extern abia schitat, creste interior, in sufletul lui Stefan, imbatranit fiziceste, fara a fi pierdut energia originara vointa cu neputinta de invins.